گزارش «وطن امروز» از اعتراف‌های گسترده در تل‌آویو و واشنگتن به نگاه تاریخی مقابل ایران

اعتراف به شکست بزرگ

گروه بین‌الملل: ادعاهای رئیس جمهور آمریکا درباره توافق با ایران پس از آنکه ۳۹ بار تایید نشد، سرانجام دقایق نخست بامداد دوشنبه به وقت تهران از سوی میانجیان پاکستانی و همچنین شورای عالی امنیت ملی تایید شد. تلویزیون سی‌ان‌ان که پیش‌تر ۳۹ بار ادعای توافق ترامپ با ایران را مورد بررسی قرار داده بود، اعلام کرد چهلمین ادعای رئیس‌جمهور آمریکا درباره توافق با ایران با تایید در اسلام‌آباد و تهران همراه شد. سی‌ان‌ان با استناد به صحبت‌های ترامپ گزارش داد آمریکا به محاصره دریایی ایران پایان خواهد داد و این اقدام مهم‌ترین تحول در طول ماه‌ها مذاکره با ایران محسوب می‌شود. به گزارش «وطن امروز»، در عین حال اعلام توافق میان دولت ترامپ و ایران موج گسترده‌ای از واکنش‌ها را در محافل سیاسی، رسانه‌ای و امنیتی جهان به دنبال داشته است. بسیاری از تحلیلگران و ناظران بین‌المللی معتقدند این توافق بیش از آنکه نشانه تحقق اهداف اعلامی واشنگتن باشد، بیانگر عقب‌نشینی آمریکا از سیاست فشار و تهدید علیه ایران است. به باور این کارشناسان، کاخ سفید پس از ماه‌ها تنش، تهدید نظامی و تلاش برای وادار کردن تهران به پذیرش خواسته‌های خود، در نهایت ناچار شد مسیر مذاکره و توافق را در پیش گیرد؛ موضوعی که از نگاه برخی رسانه‌ها و صاحب‌نظران غربی نشانه ناکامی راهبرد فشار حداکثری و ناتوانی آمریکا در تحمیل اراده خود بر ایران تلقی می‌شود. از همین رو، واکنش‌ها به توافق میان ترامپ با تهران نه‌تنها بر اهمیت این توافق، بلکه بر پیامدهای ناگوار آن برای جایگاه آمریکا، رژیم صهیونیستی و معادلات منطقه‌ای متمرکز بوده است. خبرگزاری رویترز با اشاره به برخی اظهارنظرهای کارشناسی گزارش داد ترامپ در ماه‌های گذشته بارها از لزوم مهار کامل برنامه هسته‌ای ایران، محدود کردن توان موشکی و تغییر رفتار منطقه‌ای تهران سخن گفته بود اما با اعلام توافق ترامپ با ایران اکنون بسیاری می‌گویند توافق فعلی بسیاری از این موضوعات را به مذاکرات آینده موکول کرده و بخش مهمی از اهداف اولیه آمریکا محقق نشده است. در این میان هستند کسانی که اذعان دارند ترامپ دیگر توان ادامه جنگ با ایران را نداشت، از جمله روزنامه آمریکایی نیویورک‌پست در گزارش خود از توافق با ایران نوشت: کاخ سفید پس از مشاهده هزینه‌های اقتصادی و نظامی درگیری، ترجیح داد مسیر توافق را انتخاب کند و خود ترامپ نیز گفته بود یک جنگ گسترده می‌تواند بسیار پرهزینه و طولانی باشد.

■ **تل‌آویو در شوک و خشم از شکست**

همزمان با اعلام توافق ترامپ با تهران، چشم بسیاری از ناظران و کارشناسان به واکنش‌ها در سرزمین اشغالی است. بررسی واکنش‌ها در تل‌آویو حاکی از آن است که بیشتر این واکنش‌ها همراه با خشم و اعتراف به شکست برنامه‌های نتانیاهو مقابل ایران است. هم داخل کابینه نتانیاهو و هم در اپوزیسیون، همگی بر یک نظر متفق‌القولند و آن اینکه توافق ترامپ با تهران برای تل‌آویو بسیار پرزیان است.

ناباوری به توافق: برخی صهیونیست‌ها حتی تلاش کردند توافق ترامپ با تهران را باور نکنند(!) تا آنجا که یائیر لاپید، نخست‌وزیر سابق رژیم در فضای مجازی نوشت: «هنوز باید امیدوار بود گزارش‌های منتشرشده درباره توافق با ایران نادرست باشد اما اگر درست باشد، با یکی از شوکه‌کننده‌ترین شکست‌ها در سیاست خارجی و امنیتی اسرائیل روبه‌رو هستیم؛ شکستی که کاملاً به نام نتانیاهو ثبت خواهد شد».

غافلگیری از شکست: کانال ۱۳ تلویزیون صهیونی هم به نقل از یک مقام ارشد رژیم، توافق با ایران را برای تل‌آویو شوک‌آور توصیف و اعلام کرد هیچ‌کس در سطح مقامات ارشد از نخست‌وزیر تا رئیس ستاد ارتش نمی‌تواند غافلگیر شدن از توافق ترامپ با تهران را انکار کند. این کانال تلویزیونی در گزارش دیگری افزود: پس از ۲ جنگ علیه ایران، ما هنوز به یک پیروزی راهبردی دست نیافته‌ایم؛ نه در ایران و نه در لبنان. به گفته کارشناس کانال ۱۳، تل‌آویو در فروپاشی و مهار «حلقه آتش ایران» کاملا شکست خورد و در این ماجرا بازنده است و واقعا ایران پیروز این کارزار شد.

فاجعه استراتژیک: کانال ۱۲ تلویزیون رژیم نیز در گزارشی تاکید کرد توافق آمریکا و ایران یک فاجعه استراتژیک برای تل‌آویو است. آویگدور لیبرمن، وزیر جنگ سابق رژیم نیز تاکید کرد توافق ایالات متحده و ایران فاجعه سیاسی جدی‌ای است که بر اسرائیل وارد شده است.

ایران قوی‌تر: روزنامه صهیونیستی معاریو هم درباره توافق ترامپ با تهران نوشت: ایران بار دیگر ثابت کرد طرف قوی‌تر در اینجا کیست و این ایران است که تعیین خواهد کرد چه اتفاقی بیفتد. مقامات سیاسی اسرائیل بار دیگر به کیسه بوکسی برای ایرانی‌ها و رئیس‌جمهور آمریکا تبدیل شدند.

تهران در موقعیت قدرتمندتر: دنی سیترینویچ، پژوهشگر ارشد مؤسسه مطالعات امنیت قومی رژیم صهیونی نیز در مطلبی که در روزنامه اسرائیل هیوم منتشر کرد، با اذعان به ناکامی آمریکا و رژیم صهیونیستی در جنگ علیه ایران تأکید کرد: تل‌آویو نه‌تنها در تحقق اهداف خود برای تضعیف این کشور ناکام ماند، بلکه اکنون ناچار است با این واقعیت جدید کنار بیاید که تهران در موقعیتی قدرتمندتر قرار گرفته و نفوذ اسرائیل بر تصمیمات واشنگتن نیز کاهش یافته است. پژوهشگر صهیونیست همچنین با اشاره به رویکرد کشورهای عرب حوزه خلیج فارس اظهار کرد: برخلاف انتظار تل‌آویو، این کشورها نه‌تنها از ایران فاصله نگرفته‌اند، بلکه در صدد حفظ و حتی گسترش روابط خود با تهران هستند طوری که چشم‌انداز گسترش توافق‌های موسوم به آبراهام و عادی‌سازی روابط با اسرائیل نیز با چالش جدی مواجه شده است.

نتایج غیرمنتظره: برخی مقامات امنیتی و نظامی سابق رژیم نیز گفته‌اند نتایج توافق بسیار غیرمنتظره بود. گادی آیزنکوت، رئیس پیشین ستاد ارتش صهیونیستی گفت: شکاف عمیقی میان وعده‌های توخالی پیروزی مطلق و این صبح وجود دارد. شهروندان صهیونیست انتظار صبحی همراه با خبر خوش را داشتند؛ توافقی که منجر به خارج کردن اورانیوم، رفع تهدیدهای موشکی، لغو معادلات شلیک، حفظ آزادی عمل اسرائیل و جدا کردن جبهه‌ها از یکدیگر شود اما نتیجه چیزی دیگری بود.

شکست راهبردی: در این میان برخی صهیونیست‌ها آشکارا به شکست اعتراف کرده‌اند. بنی گانتس، نخست‌وزیر موقت پیشین رژیم صهیونیستی اعتراف کرد توافق با ایران یک شکست راهبردی است و نباید با محدود شدن اسرائیل در لبنان موافقت شود. همچنین گیدئون لوی، روزنامه‌نگار در تل‌آویو از دیگر چهره‌های صهیونیست است که آشکار به شکست در برابر ایران اعتراف کرد و نوشت: اعلام توافق بین ایالات متحده و ایران در اسرائیل به عنوان شکست اسرائیل و شکست شخصی نتانیاهو تلقی می‌شود. ایران پروژه حیاتی نتانیاهو بود و اکنون اسرائیل کاملاً از مذاکرات کنار گذاشته شده و تنها می‌تواند به خرابکاری متوسل شود. اکنون کاملاً واضح است اسرائیل در این بازی فقط باخته است. این [وضعیت] بسیار بسیار شکننده است و ایرانی‌ها موفق شدند ارتباط کاملی بین لبنان و این توافق ایجاد کنند.

زلزله در کابینه نتانیاهو: اعلام توافق پایان جنگ میان آمریکا و ایران یک زلزله بزرگ در کابینه نتانیاهو ایجاد کرده و موجی از خشم و اختلاف را در نشست کابینه سیاسی ـ امنیتی رژیم برانگیخت. بر اساس گزارش روزنامه معاریو، نشست کابینه پس از اعلام توافق با تنش و مشاجره همراه بود. این وضعیت زمانی تشدید شد که بنیامین نتانیاهو جلسه را برای پاسخ به تماس تلفنی ترامپ ترک کرد. همزمان، وزیر جنگ رژیم صهیونیستی نیز برای اطلاع از جزئیات توافق با همتای آمریکایی خود تماس گرفت. در جریان این نشست «ایتمار بن‌گویر» وزیر امنیت داخلی رژیم، تندترین موضع را اتخاذ کرد و خواستار کنار گذاشتن رویکرد دیپلماتیک شد. «مئیر رگو» وزیر حمل‌ونقل رژیم نیز از وابستگی به واشنگتن به‌شدت انتقاد کرد. «گیلا گملیل» وزیر پیشین اطلاعات و فعلی فناوری رژیم هم خواستار اقدام عملی برای فروپاشی توافق تهران-واشنگتن شد. «بزالل اسموتریچ» وزیر دارایی کابینه نتانیاهو نیز توافق اخیر را «بد برای اسرائیل» خواند.

■ **اروپایی‌ها؛ از استقبال تا مداخله‌جویی**

واکنش اروپایی‌ها به توافق دولت ترامپ و ایران به طور عمده شامل مواضع حمایتی از توافق همراه با نوعی دوپهلوگویی و تناقض درباره ایران بود. در واقع اگرچه رهبران اروپا از پایان جنگ استقبال کرده‌اند اما همزمان بر لزوم حل پرونده هسته‌ای ایران و اجرای کامل توافق بویژه درباره تنگه هرمز تأکید داشتند، این در حالی است که ایران بارها به اعتراف گزارش‌های سازمان ملل در فعالیت‌های هسته‌ای هیچ اقدامی غیرصلح‌آمیزی را دنبال نکرده و کنترل تنگه هرمز توسط تهران نیز در چارچوب حق حاکمیتی ایران انجام شده است. **تاکید بر اجرای سریع توافق:** «اورسولا فون در لاین» رئیس کمیسیون اروپا با تاکید بر اولویت بازگشایی تنگه هرمز اعلام کرد بازگشت آزادی کشتیرانی در تنگه هرمز باید هرچه سریع‌تر عملی شود. او افزود توافق با تهران می‌تواند به کاهش بحران انرژی و آرامش بازارهای جهان کمک کند. «آنتونیو کاستا» رئیس شورای اروپا نیز توافق را گامی مهم برای پایان دادن به یک جنگ پرهزینه توصیف کرد و گفت اتحادیه اروپایی آماده کمک به روند صلح پایدار در خاورمیانه است. «کایا کالاس» مسؤول سیاست خارجی اتحادیه اروپایی نیز با تاکید بر اجرای سریع توافق گفت کاهش تنش در منطقه به نفع امنیت جهان و اقتصاد اروپا خواهد بود.

مداخله‌جویی زیرپوستی: رهبران کشورهای اروپایی سوئد، دانمارک، بلژیک، اسپانیا، انگلیس، فرانسه، آلمان و ایتالیا نیز در بیانیه‌ها و مواضع دیپلماتیک خود از توافق استقبال کردند اما همزمان برخی اروپایی‌ها از جمله فرانسه مدعی شدند مذاکرات درباره برنامه هسته‌ای ایران باید ادامه یابد و ایران نباید به سلاح اتمی دست یابد. به نظر می‌رسد فرانسوی‌ها بر حسب عادت همیشگی خود تلاش کردند در مسیر توافق واشنگتن با تهران دست به مداخله‌جویی بزنند و تنها ساعاتی بعد از اعلام توافق، رئیس‌جمهور فرانسه بار دیگر پای برنامه موشکی ایران را وسط کشید و با زیاده‌خواهی خواست برنامه موشک‌های بالستیک ایران هم در مذاکرات آینده بین ایران و آمریکا گنجانده شود. پاریس پس از برجام نیز بارها بر لزوم تعیین‌تکلیف موضوع موشکی ایران تاکید کرده بود و اکنون نیز به نظر می‌رسد فرانسوی‌ها در آب گل‌آلود توافق، به دنبال ماهیگیری هستند.

تداوم بحران اقتصادی اروپا: با وجود استقبال بسیاری از اروپایی‌ها از توافق اما برخی مقامات اتحادیه اعتراف کرده‌اند چنین توافقی مشکلات و بحران‌های اروپا را حل نخواهد کرد. «یواخیم ناگل» رئیس بانک مرکزی آلمان در این ارتباط اعلام کرد حتی در صورت بازگشایی سریع تنگه هرمز، تورم در اروپا که ناشی از بحران انرژی رخ داده، فروکش نخواهد کرد.

■ **تاکید آمریکایی‌ها بر دست خالی ترامپ**

واکنش‌ها به توافق در میان آمریکایی‌ها همراه با نوعی سرخوردگی و انتقاد از ترامپ برای به راه انداختن جنگ بی‌نتیجه علیه ایران بوده است. سناتور دموکرات پس از اعلام توافق با ابراز امیدواری نسبت به پایان قطعی جنگ علیه ایران گفت: رئیس‌جمهور می‌گوید جنگ تمام شده است؛ امیدوارم این بار درست گفته باشد. «آدام شیف» ضمن استقبال محتاطانه از پایان درگیری، به سابقه اظهارات متناقض ترامپ درباره جنگ اشاره کرد.

توافق به معنای پیروزی ترامپ نیست: رویترز گزارش داد چندین نماینده و سناتور دموکرات اعلام کردند هر گونه توافق نهایی با ایران باید تحت نظارت و بررسی کنگره قرار گیرد. آنها معتقدند دولت ترامپ بدون شفاف‌سازی کامل درباره اهداف جنگ و نتایج آن نمی‌تواند توافق را صرفاً یک پیروزی سیاسی معرفی کند. همچنین بسیاری از تحلیلگران آمریکایی یادآوری کرده‌اند جنگ علیه ایران به کاهش محبوبیت ترامپ منجر شد و یکی از دلایل اصلی حرکت کاخ سفید به سمت توافق، فشار ناشی از افزایش قیمت سوخت و نارضایتی عمومی بود.

بازگشت آمریکا به پیش از جنگ: برخی منتقدان دولت آمریکا نیز استدلال کردند پس از ماه‌ها جنگ، واشنگتن عملاً به مذاکره درباره موضوعاتی بازگشته که پیش از جنگ نیز روی میز قرار داشت. این منتقدان می‌گویند آمریکا هزینه‌های نظامی و اقتصادی سنگینی پرداخت کرده بدون آنکه به اهداف خود برسد. «مارک کلی» سناتور دموکرات از ایالت آریزونای آمریکا با انتقاد از سیاست‌های رئیس‌جمهور آمریکا در قبال ایران، در واکنش به توافق اخیر گفت: ترامپ با خروج از برجام ما را وارد یک جنگ غیرقانونی کرد و دوباره به همان شرایط قبل از جنگ بازگشت. وی افزود: تمام چیزی که این جنگ برای مردم آمریکا داشته، افزایش هزینه‌ها، بویژه هزینه بنزین و مواد غذایی بوده است.

روزنامه نیویورک‌تایمز نیز با انتقاد از بی‌دستاورد بودن ترامپ در جنگ علیه ایران در گزارشی نوشت: ترامپ عملاً در حال جشن گرفتن بازگشت به وضعیت پیش از جنگ است. روزنامه واشنگتن‌پست هم در گزارشی درباره تفاهم‌نامه ایران و آمریکا نوشت: ترامپ اکنون بازگشت به شرایط پیش از ۲۸ فوریه را جشن می‌گیرد؛ وضعیتی که به اعتقاد برخی کارشناسان به معنای واقعی کلمه عقب‌نشینی است. «بن رودز» مقام سابق دولت اوباما و مفسر سیاسی هم با انتقاد از رویکرد ترامپ نوشت: تفاهم میان ایران و آمریکا، آبراهی را که قبل از جنگ باز بود، بازگشایی می‌کند و مذاکرات هسته‌ای را آغاز می‌کند که از آنچه ترامپ پیش از جنگ به دنبالش بود، محدودتر است. رودز افزود جنگ علیه ایران با هزینه‌ای سرسام‌آور برای کل جهان رخ داد و همزمان باعث احساس قدرت بیشتر ایران شد.

شکست بزرگ واشنگتن: اعتراف به شکست در برابر ایران نیز بخشی از واکنش‌ها در آمریکا نسبت به توافق بوده است. در بخشی از گزارش روزنامه واشنگتن‌پست آمده است: رئیس‌جمهور آمریکا برخلاف لفاظی‌های قبل از آغاز جنگ، دیگر از تغییر حکومت نمی‌گوید و تمرکزش را روی مذاکره با تهران گذاشته است و از هر اقدام نظامی که ممکن است صلح را به خطر بیندازد، عقب‌نشینی می‌کند. «برایان کاتولیس» عضو ارشد موسسه خاورمیانه هم معتقد است ترامپ به معنای واقعی کلمه در اینجا عقب‌نشینی کرد. او می‌دانست هیچ گزینه نظامی خوبی وجود ندارد، بنابراین باید به نوعی توافق می‌رسید. هر ۲ طرف قرار است پیروزی خود را اعلام کنند. ۵-۴ روز آینده صرف همین موضوع می‌شود. «رابرت مالی» مقام سابق دولت ایالات متحده هم ضمن اینکه جنگ آمریکا علیه ایران را شکستی فاجعه‌بار و پرهزینه خواند، توافق با ایران را یک دستاورد مهم و خوشایند توصیف کرد.

توافق بدون دستاورد برای واشنگتن: در میان برخی رسانه‌های آمریکایی این پرسش مطرح شده که اگر قرار است در دوره آتش‌بس ۶۰ روزه همچنان درباره برنامه هسته‌ای ایران، تحریم‌ها و ذخایر اورانیوم مذاکره شود، پس دستاورد اصلی جنگ چه بوده است؟ منتقدان می‌گویند توافق اخیر بسیاری از مسائل اصلی را به مذاکرات آینده موکول کرده و ایران توانسته قدرت خود را در برابر فشارهای آمریکا حفظ کند. دن شاپیرو، سفیر پیشین آمریکا در تل‌آویو و از مقامات سابق واشنگتن درباره قدرت ایران پس از اعلام توافق در مطلبی نوشت: ایران یک اهرم فشار را که تا پیش از این جنبه نظری داشت به ابزاری واقعی و بسیار قدرتمند تبدیل کرد؛ ابزاری که هزینه‌ای سنگین بر اقتصاد جهان تحمیل کرد و ترامپ را تحت فشار قرار داد.

تاکید بر پایبندی ترامپ به توافق: برخی فعالان سیاسی آمریکا نیز خواهان پایبندی واشنگتن به توافق با ایران شده‌اند، از جمله مدیر سابق مرکز ملی مبارزه با تروریسم دولت ترامپ که در ابتدای جنگ در اعتراض به حمله غیرضروری به ایران از مقام خود کناره‌گیری کرده بود، در پیامی با استقبال از توافق ایران و آمریکا، تاکید کرد: ما می‌توانیم با قطع تمام کمک‌های نظامی و اطلاعاتی به اسرائیل، شانس خود را برای حفظ این توافق افزایش دهیم. «جو کنت» در حساب کاربری خود در رسانه اجتماعی ایکس خواستار قطع تمام کمک‌های نظامی و اطلاعاتی آمریکا به رژیم صهیونیستی شد و افزود: اسرائیلی‌ها از هر فرصتی برای به هم زدن این توافق استفاده کردند و احتمالاً دوباره این کار را خواهند کرد؛ مگر اینکه ما اقدامی انجام دهیم و به توافق با ایران پایبند بمانیم.

استقبال از توافق با ایران به دلیل تورم در آمریکا: در این میان شاهد این هستیم که برخی جمهوری‌خواهان هم‌حزب ترامپ نیز از توقف جنگ علیه ایران استقبال کرده‌اند. حتی پیش از توافق نیز بخشی از جمهوری‌خواهان و چهره‌های محافظه‌کار نسبت به کشیده شدن آمریکا به یک جنگ طولانی در غرب آسیا هشدار داده بودند و اکنون این جریان از پایان درگیری استقبال می‌کند و معتقد است آمریکا نباید وارد جنگ‌های فرسایشی جدید شود. «تیم اسکات» سناتور جمهوری‌خواه با استقبال از توقف جنگ علیه ایران به کانال نیشن گفت: قیمت بنزین خیلی بالاست و رئیس جمهور در حال گرفتن تصمیمات درستی در موضوع ایران است که منجر به کاهش قیمت بنزین در آینده بسیار نزدیک خواهد شد.

عقب‌نشینی از غنی‌سازی صفر ایران: برخی رسانه‌های آمریکایی از جمله روزنامه نیویورک‌تایمز نیز نوشتند پس از اعلام توافق می‌توان شاهد عقب‌نشینی آمریکا از غنی‌سازی صفر در ایران بود، چون رئیس جمهور آمریکا با عقب‌نشینی از موضع خود اعلام کرد بر اساس هر توافق نهایی احتمالی، غنی‌سازی اورانیوم ایران در سطح پایین محدود خواهد شد.

واکنش لبنانی‌ها به توافق اولیه تهران –واشنگتن

از تبریک حزب‌الله تا جشن و شادی در خیابان‌ها

با اصرار و پافشاری ایران، توقف جنگ در همه جبهه‌ها بویژه لبنان بخشی از شروط توافق اولیه با واشنگتن است. این مساله باعث شده لبنانی‌ها از توافق اعلام‌شده میان واشنگتن و تهران به‌شدت استقبال کنند. جنبش مقاومت حزب‌الله نیز با انتشار بیانیه‌ای ضمن استقبال از توافق جمهوری اسلامی ایران اعلام کرد این پیروزی حاصل ایستادگی‌ای افسانه‌ای بود. حزب‌الله افزود: دستیابی به یادداشت‌تفاهم میان ایران و آمریکا «دستاوردی بزرگ» بوده که به توقف کامل درگیری‌ها در تمام جبهه‌ها از جمله لبنان منجر شده است. در این بیانیه آمده است: «حزب‌الله به جمهوری اسلامی ایران، رهبری و مردم آن، به دلیل دستاورد بزرگ رسیدن به یادداشت‌تفاهم میان ایران و آمریکا که به توقف کامل درگیری‌ها در تمام جبهه‌ها از جمله لبنان انجامید، تبریک می‌گوید». حزب‌الله تأکید کرد این دستاورد نتیجه «پایداری افسانه‌ای، ثبات استثنایی و فداکاری‌های سنگین ملت عزیز ایران و رهبری حکیم آن» است. جنبش مقاومت اسلامی لبنان همچنین عنوان کرد ایران بار سنگین محاصره و تجاوز را در این مسیر تحمل کرد و این موضوع نشانه‌ای از آن است که جمهوری اسلامی ایران پشتیبان و متحدی قوی و وفادار برای لبنان است.

از سوی دیگر همزمان با اعلام توافق، تصاویر زیادی از جشن و شادی مردم لبنان منتشر شده است. بر اساس گزارش‌ها، مردم جنوب لبنان پس از اعلام توافق پایان جنگ، با حضور در خیابان‌ها و برگزاری جشن، خوشحالی خود را از پایان درگیری‌ها و بازگشت آرامش به منطقه ابراز کردند.

اخبار

۱۰ سال حبس برای ۱۲ بحرینی به دلیل ابراز همبستگی با ایران

دادگاه کیفری بحرین ۱۲ شهروند آن کشور را به اتهام «تأیید و تشویق اقدامات منسوب به عملیات علیه بحرین» و همچنین انتشار اطلاعات و تصاویر در فضای مجازی به ۱۰ سال حبس محکوم کرد. مقام‌های قضایی بحرین ادعا کرده‌اند این افراد در شبکه‌های اجتماعی اقدام به انتشار محتواهایی کرده‌اند که شامل حمایت از ایران در جنگ اخیر، تصویربرداری از اماکن حساس و انتشار داده‌های ممنوعه بوده است. اینگونه پرونده‌ها طی سال‌های گذشته همواره با انتقاد گسترده گروه‌های حقوق بشری همراه بوده است. منتقدان حکومت بحرین معتقدند اتهام‌های امنیتی و مرتبط با ایران در موارد متعدد به ابزاری برای تشدید فشارهای سیاسی و امنیتی علیه مخالفان، بویژه جامعه شیعی این کشور تبدیل شده است.

صهیونیست‌ها در پی ادامه اشغالگری در لبنان، سوریه و غزه

وزیر جنگ رژیم صهیونیستی در اظهاراتی پس از اعلام توافق آتش‌بس بین ایران و آمریکا بدون اعلام موضع مشخص این رژیم در قبال توافق، گفت: من و نتانیاهو سیاست روشنی را اتخاذ کرده‌ایم که بر اساس آن ارتش در مناطق امنیتی در لبنان، سوریه و غزه باقی خواهد ماند. اسرائیل کاتس افزود: ما با وجود تمام فشارهای کنونی و آتی، خروج ارتش اسرائیل از لبنان را رد می‌کنیم. وزیر جنگ رژیم مدعی شد اگر ایران به دلیل حملات رژیم صهیونیستی به لبنان به سرزمین اشغالی حمله کند، اسرائیل با قدرت به این حملات پاسخ خواهد داد.

الجزیره مطرح کرد

سقوط آزاد وعده‌های پرطمطراق ترامپ در جنگ علیه ایران

وبگاه شبکه تلویزیونی خبری الجزیره با اشاره به تغییرات جدی در اهداف راهبردی رئیس‌جمهور آمریکا از ابتدای جنگ علیه ایران تا زمان اعلام رسمی توافق آتش‌بس، نوشت: جنگی که با وعده‌های پرطمطراق و اهداف استراتژیک بلندپروازانه آمریکا آغاز شد، با معامله‌ای متفاوت از آنچه در ابتدا اعلام شده بود به پایان رسید به نحوی که نشان‌دهنده تغییر از استراتژی «براندازی حاکمیت ایران» به «مذاکره با حاکمیت ایران» بود. الجزیره در ادامه تصریح کرد: هنگامی که جنگنده‌های آمریکایی و صهیونیستی اولین حملات خود را به ایران در اواخر فوریه گذشته آغاز کردند، اهداف بزرگ آنها فقط و فقط شامل ۲ گزینه بود: تغییر حاکمیت ایران و از بین بردن برنامه هسته‌ای این کشور اما با گسترش دامنه رویارویی، تعدد جبهه‌ها و ورود جنگ به مسیرهای غیرمنتظره، چالش‌های میدانی جدیدی پدیدار شد که برجسته‌ترین آنها هدف قرار دادن تأسیسات انرژی، بسته شدن تنگه هرمز و حمله به نفتکش‌ها بود که واشنگتن و تل‌آویو را مجبور به بازتعریف اولویت‌های جنگ کرد.

محکومیت عضو خانواده سلطنتی نروژ به تجاوز جنسی

دادگاه منطقه‌ای اُسلو، پسر همسر ولیعهد نروژ را به خاطر تجاوز جنسی و چند جرم دیگر به ۴ سال زندان محکوم کرد. ماریوس بورگ هویبی ۲۹ ساله پس از ازدواج مادرش با شاهزاده هاکون در سال ۲۰۰۱، به خانواده سلطنتی نروژ پیوست. دادگاه اسلو، هویبی را به ۲ فقره تجاوز جنسی و همچنین خشونت خانگی و جرائم مرتبط با مواد مخدر محکوم کرد. طبق گزارش‌ها، یکی از موارد تجاوز که هویبی به آن محکوم شد، در زیرزمین اقامتگاه رسمی ولیعهد نروژ (اسکاوگوم) رخ داده بود. او در جریان دادگاه درباره بزرگ شدن در کنار خاندان سلطنتی، بدون داشتن عنوان رسمی صحبت کرد و گفت: «بیشتر مردم مرا به‌عنوان پسر مادرم می‌شناسند و نه چیز دیگری. به همین دلیل، تمام عمرم نیاز شدیدی به دیده و تأیید شدن داشته‌ام و این مساله خودش را در قالب روابط جنسی فراوان، مصرف زیاد مواد مخدر و نوشیدن مقدار زیادی الکل نشان داد».

زمانبر بودن بازگشت وضعیت عادی به تنگه هرمز

منابع امنیت دریایی و صنعت کشتیرانی می‌گویند حتی پس از توافق ایران و آمریکا برای بازگشایی تنگه هرمز، اطمینان از پاکسازی کامل این آبراه از مین‌های دریایی احتمالی می‌تواند تا حدود ۲ ماه زمان ببرد. کارشناسان امنیت دریایی هشدار داده‌اند بازگشت ترافیک کشتیرانی در تنگه هرمز به سطح عادی، حتی پس از توافق اولیه میان ایران و آمریکا برای پایان دادن به جنگ و بازگشایی این گذرگاه راهبردی به‌سرعت امکان‌پذیر نخواهد بود. بر اساس ارزیابی ۵ منبع غربی فعال در حوزه امنیت دریایی، عملیات جست‌وجو و پاکسازی مین‌های احتمالی با استفاده از مین‌روب‌های سنتی و پهپادهای پیشرفته زیرآبی ممکن است ۴۰ تا ۵۰ روز ادامه یابد. پیش از پایان این روند، بسیاری از شرکت‌های بیمه، کشتیرانی و نفتی حاضر نخواهند شد با اطمینان کامل از این مسیر عبور کنند.

واشنگتن به دنبال تولید انبوه موشک‌های کم‌هزینه

همزمان با افزایش نگرانی‌ها درباره کاهش ذخایر موشک‌های آمریکایی و هزینه‌های سنگین تسلیحات پیشرفته، واشنگتن برنامه گسترده‌ای را برای تولید هزاران موشک ارزان‌قیمت آغاز کرد. بر اساس گزارش پایگاه صهیونیستی «ایمس»، ارتش آمریکا و نیروی هوایی آن کشور برنامه‌هایی را برای تولید هزاران موشک کم‌هزینه در دستور کار قرار داده‌اند تا بتوانند نیازهای احتمالی جنگ‌های آینده را با سرعت بیشتری تأمین کنند. گفته شده این تغییر رویکرد پس از آن شدت گرفت که جنگ اخیر علیه ایران و مصرف گسترده تسلیحات پیشرفته، محدودیت‌های مدل سنتی تولید سلاح در آمریکا را آشکار کرد. مقام‌های وزارت جنگ آمریکا (پنتاگون) به این نتیجه رسیده‌اند سامانه‌های پیچیده و گران‌قیمت، اگرچه از فناوری پیشرفته‌تری برخوردار هستند اما سرعت تولید آنها با نیازهای میدان‌های جنگ مدرن هم‌خوانی ندارد و جایگزینی ذخایر مصرف‌شده می‌تواند ماه‌ها یا حتی سال‌ها زمان ببرد.

پیروزی راهبردی ایران و یک ابهام

یادداشت

ادامه از صفحه اول

اینجاست که «ابهام» در افق آینده به عنصری ساختاری بدل می‌شود. رسیدن از یک یادداشت تفاهم به یک توافق نهایی، مسیری پرمانع و مشروط است. طرف مقابل، یعنی آمریکا، نه‌تنها باید به تعهدات فوری خود نظیر رفع کامل محاصره دریایی و توقف دائم عملیات نظامی در همه جبهه‌ها پایبند بماند، بلکه باید در برابر کارشکنی بازیگران خبیثی که از تداوم تنش سود می‌برند، بویژه رژیم غاصب صهیونیستی، ایستادگی کند. تجربه تاریخی نشان داده است رژیم صهیونی به عنوان بخشی از ائتلاف مهاجم، همواره تلاش کرده با اقدامات ایذایی، هر گونه فرآیند تنش‌زدایی را مسموم کند و آمریکا را به چرخه تشدید تنش بازگرداند. از این رو، فضای میان تفاهم کنونی و توافق احتمالی آینده، آکنده از متغیرهای پیش‌بینی‌ناپذیر است. به بیان دقیق‌تر، ما اکنون در یک «منطقه خاکستری» راهبردی به سر می‌بریم؛ جایی که جنگ پایان یافته اما صلح پایدار هنوز متولد نشده است. ابهام موجود، اگرچه نگران‌کننده می‌نماید، در بطن خود حامل یک فرصت است؛ فرصتی برای تثبیت دستاوردهای میدانی از طریق ابزارهای دیپلماتیک، بدون آنکه کشور وارد تعهدات شکننده و بلندمدتی شود که حاکمیت و امنیت ملی را در برابر بدعهدی‌های آتی آسیب‌پذیر کند. در چنین برزنگاهی، تحلیل تصمیمات نظام جمهوری اسلامی ایران از منظر «عقلانیت انقلابی» ضروری است. این مفهوم که در ادبیات سیاسی ایران ریشه دارد، به معنای اتخاذ تصمیماتی است که همزمان به اصول و آرمان‌های انقلاب (نظیر استقلال، عزت ملی و مقابله با نظام سلطه) پایبند باشد و از دام کنش‌های احساسی و ایدئولوژیک فاقد محاسبه هزینه/فایده بگریزد. نظام در طول ماه‌های جنگ و مذاکره، نمونه‌های متعددی از این عقلانیت را به نمایش گذاشت. عقلانیت انقلابی در این مقطع به‌خوبی نشان داد «مقاومت» و «مذاکره» ۲ روی یک سکه‌اند. مقاومت، دست برتر را در میز مذاکره ایجاد و مذاکره، فرصتی برای تثبیت و قاب‌بندی حقوقی آن دست برتر فراهم کرد. این رویکرد، ایران را از ورود به یک «توافق جامع» شتابزده که می‌توانست تحت فشار افکار عمومی جهان یا خستگی جنگ تحمیل شود، بازداشت و به جای آن، یک «یادداشت تفاهم گام‌به‌گام» را جایگزین کرد که در آن، حرکت به سوی مراحل بعد منوط به اجرای تعهدات طرف مقابل است. چنین تدبیری، در عرصه روابط بین‌الملل یادآور مفهوم «دیپلماسی قهری» (Coercive Diplomacy) است؛ ترکیبی از تهدید نظامی و مشوق‌های سیاسی برای واداشتن حریف به عقب‌نشینی اما بدون تخریب کامل مسیر دیپلماتیک. ایران با بهره‌گیری از این دیپلماسی قهری، معادله را به گونه‌ای رقم زد که نهایتاً ائتلاف مهاجم، نه با یک پیروزی قاطع، بلکه با یک تفاهم تاکتیکی میدان را ترک کند. باید توجه داشت ورود به یادداشت تفاهم، بیش از هر چیز نشان‌دهنده آن است که طرف مقابل نیز به محدودیت‌های خود در تحمیل اراده کامل پی برده است. هیچ قدرتی وقتی در موقعیت برتری مطلق باشد، به تفاهمی تن نمی‌دهد که آینده آن به اجرای تعهدات، نظارت متقابل و ادامه مذاکرات موکول شده باشد. این واقعیت، از منظر تحلیل توازن قوا، مهم است. طرفی که حاضر شده از منطق تقابل تمام‌عیار به منطق تفاهم موقت حرکت کند، به‌ناچار پذیرفته میدان، یک‌سویه نیست. بنابراین حتی اگر متن فعلی هنوز فاقد ثبات یک توافقنامه نهایی باشد، نفس تفاهم بر آن نشانه‌ای از تغییر محاسبه راهبردی در طرف مقابل است؛ تغییری که در ادبیات دیپلماسی اجبار، ناشی از افزایش هزینه استمرار بحران و کاهش امکان پیروزی کم‌هزینه تلقی می‌شود. با این همه، جامعه و دولت ایران باید هوشیار باشند. تفاهم کنونی، به‌رغم ارزش راهبردی‌اش، یک «نقطه پایان» نیست، بلکه یک «ایستگاه موقت» در مسیری طولانی است. افق رسیدن به یک توافق نهایی، همچنان در هاله‌ای از ابهام قرار دارد. اجرای تعهدات طرف مقابل، بویژه در موضوعات حساسی چون توقف کامل و دائم عملیات نظامی و رفع پایدار محاصره دریایی، نیازمند سازوکارهای دقیق راستی‌آزمایی است. هرگونه خلف وعده یا تعلل می‌تواند به‌سرعت فضا را به شرایط پیش از تفاهم بازگرداند. علاوه بر این، رژیم تل‌آویو به عنوان یک بازیگر مخرب، بی‌تردید تمام توان خود را برای کارشکنی در مسیر تنش‌زدایی و تحریک طرفین به نقض تفاهم به کار خواهد بست. از این رو، «هوشیاری راهبردی» و حفظ آمادگی دفاعی در کنار پیگیری دیپلماتیک، ضرورتی انکارناپذیر است.

نکته دیگر آن است که این تحولات را نباید به صورت مجرد از حافظه تاریخی ملت ایران جدا کرد. هر دستاورد دیپلماتیک در این سرزمین، بر شانه مقاومت، فداکاری و هزینه‌های انسانی سنگین ایستاده است. نام و یاد شهدا در این میان یک تزئین خطابی نیست، بلکه عنصر بنیادین روایت ملی است. آنچه امروز در قالب تفاهم‌نامه ظاهر شده، نتیجه ایستادگی مردمی است که اجازه ندادند فشار خارجی، اراده داخلی را متلاشی کند. به همین دلیل، هر قرائت منصفانه‌ای از این دوره باید میان ۲ سطح تفکیک کند؛ سطح درد و خسارت و سطح دستاورد سیاسی و امنیتی. ایران از حیث انسانی و مادی آسیب دید اما از حیث سیاسی در موضع انفعال فرونرفت و از حیث امنیتی نیز اجازه نداد منطق تحمیل، به قاعده مسلط تبدیل شود. باید تصریح کرد «پیروزی» در این مرحله، پیروزی‌ای مشروط، ناتمام و نیازمند تثبیت است. تفاهم‌نامه، در بهترین حالت، یک آستانه است؛ آستانه‌ای که می‌تواند به توافقی پایدار، کاهش خصومت و بازتعریف نظم منطقه‌ای منجر شود اما همزمان می‌تواند در صورت بدعهدی و محاسبه نادرست، دوباره به چرخه تنش بازگردد. از همین رو، آینده هنوز در هاله‌ای از ابهام قرار دارد. نه باید آن را شکست دیپلماسی دانست و نه پایان قطعی بحران. باید آن را لحظه‌ای میانی در یک فرآیند طولانی‌تر دید؛ فرآیندی که در آن، دست برتر با کشوری است که توانسته هم در میدان بایستد و هم در میز مذاکره امتیاز سیاسی ناشی از مقاومت را حفظ کند. آنچه امروز اهمیت دارد، ثبت یک واقعیت است: جمهوری اسلامی ایران در این دوره، با تکیه بر ظرفیت‌های بومی، انسجام داخلی و راهبری کلان نظام، از یک بحران سخت عبور کرد و طرف مقابل را به پذیرش یک متن میانی واداشت. این متن هنوز توافقنامه نیست اما بی‌تردید نشانه‌ای است از آنکه پروژه فشار حداکثری به مقصد نرسیده است. مسیر آینده همچنان باز و پرابهام است اما آنچه تاکنون رخ داده، نشان می‌دهد تصمیمات نظام در پرتو رهبری حضرت آیت‌الله سیدمجتبی خامنه‌ای قائد عظیم‌الشأن انقلاب اسلامی و در چارچوب عقلانیت انقلابی، توانسته میان صلابت و انعطاف و میان مقاومت و دیپلماسی، نسبتی کارآمد برقرار کند. همین نسبت، شاید مهم‌ترین سرمایه ایران برای عبور از مرحله پیش رو باشد.